

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 81
UDC 82
UDC 008

ISSN 2545-3998
DOI: 10.46763/palim

ПАЛИМПСЕСТ

МЕЃУНАРОДНО СПИСАНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИЧКИ, КНИЖЕВНИ
И КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

PALIMPSEST

INTERNATIONAL JOURNAL FOR LINGUISTIC, LITERARY
AND CULTURAL RESEARCH

PALMK, VOL 5, NO 10, STIP, 2020

ГОД. V, БР. 10
ШТИП, 2020

VOL. V, NO 10
STIP, 2020

ПАЛИМПСЕСТ

**Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања**

PALIMPSEST

**International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research**

**Год. 5, Бр. 10
Штип, 2020**

**Vol. 5, No 10
Stip, 2020**

PALMK, VOL 5, NO 10, STIP, 2020

DOI: <https://doi.org/10.46763/PALIM2010>

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

ИЗДАВА

Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Штип,
Република С. Македонија

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК

Ранко Младеноски

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Виктор Фридман, Универзитет во Чикаго, САД
Толе Белчев, Универзитет „Гоце Делчев“, Република С. Македонија
Нина Даскаловска, Универзитет „Гоце Делчев“, Република С. Македонија
Ала Шешкен, Универзитет Ломоносов, Руска Федерација
Олга Панкина, НВО Македонски културен центар, Руска Федерација
Георгета Раца, Универзитет Банат, Романија
Астрид Симоне Грослер, Универзитет Банат, Романија
Горан Калоѓера, Универзитет во Риека, Хрватска
Дејан Дуриќ, Универзитет во Риека, Хрватска
Шандор Чеглеѓи, Универзитет во Панонија, Унгарија
Ева Бус, Универзитет во Панонија, Унгарија
Хусејин Озбај, Универзитет Гази, Република Турција
Зеки Ѓурел, Универзитет Гази, Република Турција
Елена Дараданова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Ина Христова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Џозеф Пониах, Национален институт за технологија, Индија
Сатхарај Венкатесан, Национален институт за технологија, Индија
Петар Пенда, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Данило Капасо, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Мета Лах, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Намита Субиото, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Ана Пеличер-Санчез, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Мајкл Грини, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Татјана Ѓурин, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Диана Поповиќ, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Жан Пол Мејер, Универзитет во Стразбур, Република Франција
Жан Марк Веркруз, Универзитет во Артуа, Република Франција
Регула Бусин, Швајцарија
Нагале Фиорето, Универзитет во Перуца, Италија
Оливер Хербст, Универзитет во Вурцбург, Германија

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

PUBLISHED BY

Goce Delcev University, Faculty of Philology, Stip,
Republic of N. Macedonia

EDITOR-IN-CHIEF

Ranko Mladenoski

EDITORIAL BOARD

Victor Friedman, University of Chicago, United States of America
Tole Belcev, Goce Delcev University, Republic of N. Macedonia
Nina Daskalovska, Goce Delcev University, Republic of N. Macedonia
Alla Sheshken, Lomonosov Moscow State University, Russian Federation
Olga Pankina, NGO Macedonian Cultural Centre, Russian Federation
Georgeta Rata, Banat University, Romania
Astrid Simone Grosler, Banat University, Romania
Goran Kalogjera, University of Rijeka, Croatia
Dejan Duric, University of Rijeka, Croatia
Sándor Czeglédi, University of Pannonia, Hungary
Éva Bús, University of Pannonia, Hungary
Husejin Ozbaj, GAZI University, Republic of Turkey
Zeki Gurel, GAZI University, Republic of Turkey
Elena Daradanova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Ina Hristova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Joseph Ponniah, National Institute of Technology, India
Sathyaraj Venkatesan, National Institute of Technology, India
Petar Penda, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Danilo Capasso, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Meta Lah, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Namita Subiotto, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Ana Pellicer Sanchez, The University of Nottingham, United Kingdom
Michael Greaney, Lancaster University, United Kingdom
Tatjana Durin, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Diana Popovic, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Jean-Paul Meyer, University of Strasbourg, French Republic
Jean-Marc Vercauteren, Artois University, French Republic
Regula Busin, Switzerland
Natale Fioretto, University of Perugia, Italy
Oliver Herbst, University of Wurzburg, Germany

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Драгана Кузмановска
Толе Белчев
Нина Даскаловска
Билјана Ивановска
Светлана Јакимовска
Марија Леонтиќ
Јована Караникиќ Јосимовска

ЈАЗИЧНО УРЕДУВАЊЕ

Ранко Младеноски (македонски јазик)
Весна Продановска (англиски јазик)
Толе Белчев (руски јазик)
Билјана Ивановска (германски јазик)
Марија Леонтиќ (турски јазик)
Светлана Јакимовска (француски јазик)
Јована Караникиќ Јосимовска (италијански јазик)

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Славе Димитров

АДРЕСА

ПАЛИМПСЕСТ

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
п. фах 201
МК-2000 Штип, С. Македонија

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

Меѓународното научно списание „Палимпсест“ излегува двапати годишно во печатена и во електронска форма на посебна веб-страница на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип:

<http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>

Трудовите во списанието се објавуваат на следните јазици: македонски јазик, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, турски јазик и италијански јазик.

Трудовите се рецензираат.

EDITORIAL COUNCIL

Dragana Kuzmanovska
Tole Belcev
Nina Daskalovska
Biljana Ivanovska
Svetlana Jakimovska
Marija Leontik
Jovana Karanikik Josimovska

LANGUAGE EDITORS

Ranko Mladenoski (Macedonian language)
Vesna Prodanovska (English language)
Tole Belcev (Russian language)
Biljana Ivanovska (German language)
Marija Leontik (Turkish language)
Svetlana Jakimovska (French language)
Jovana Karanikik Josimovska (Italian language)

TECHNICAL EDITOR

Slave Dimitrov

ADDRESS

PALIMPSEST

EDITORIAL COUNCIL

Faculty of Philology
Krste Misirkov 10-A
P.O. Box 201
MK-2000, Stip, N. Macedonia

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

The International Scientific Journal “Palimpsest” is issued twice a year in printed form and online at the following website of the web portal of Goce Delcev University in Stip:

<http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>

Papers can be submitted and published in the following languages: Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish and Italian language.

All papers are peer-reviewed.

BIBLIOGRAPHIC INFORMATION

Journal Name	PALIMPSEST International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research
Abbreviation	PALMK
ISSN (print)	2545-398X
ISSN (online)	2545-3998
Knowledge field:	UDC 81
UDC code	UDC 82
	UDC 008
Article Format	HTML/ PDF; PRINT/ B5
Article Language	Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish, Italian
Type of Access	Open Access e-journal
Type of Review	Double-blind peer review
Type of Publication	Electronic version and print version
First Published	2016
Publisher	Goce Delcev University, Faculty of Philology, Stip, Republic of N. Macedonia
Frequency of Publication	Twice a year
Subject Category	Language and Linguistics, Literature and Literary Theory, Education, Cultural Studies
Chief Editor	Ranko Mladenoski
Country of Origin	Republic of N. Macedonia
Online Address	http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL
E-mail	palimpsest@ugd.edu.mk
Profiles	<p>Academia edu https://www.ugd.academia.edu/PALIMPSESTПАЛИМПСЕСТ</p> <p>Research Gate https://www.researchgate.net/profile/Palimpsest_Palimpsest2</p> <p>Facebook Palimpsest / Палимпсест</p> <p>Twitter https://twitter.com/palimpsest22</p> <p>SCRIBD https://www.scribd.com/user/359191573/Palimpsest-Палимпсест</p>

СОДРЖИНА / TABLE OF CONTENTS

9 ПРЕДГОВОР

Ранко Младеноски, главен и одговорен уредник на „Палимпсест“

FOREWORD

Ranko Mladenoski, Editor in Chief of “Palimpsest”

ЈАЗИК / LANGUAGE

13 Виолета Јанушева

ФИГУРАТИВНИ ПЕРСОНАЛНИ ПЕРИФРАЗИ ВО МАКЕДОНСКИОТ
СТАНДАРДЕН ЈАЗИК

Violeta Janusheva

FIGURATIVE PERSONAL PERIPHRASES IN THE MACEDONIAN
STANDARD LANGUAGE

25 Марија Леонтиќ

ЗБОРОВНИТЕ ГРУПИ СО ТИТУЛА И ЗБОРОВНИТЕ ГРУПИ СО
СЛОЖЕНО СОПСТВЕНО ИМЕ ВО ТУРСКИОТ ЈАЗИК И НИВНОТО
ПРЕДАВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Marija Leontik

WORD GROUPS CONTAINING TITLE AND WORD GROUPS WITH A
COMPOUND PERSONAL NAME IN TURKISH AND THEIR EQUIVALENCE
IN MACEDONIAN LANGUAGE

КНИЖЕВНОСТ / LITERATURE

35 Жарко Миленич

КАРТИНА СРЕДНЕВЕКОВЈА В ПОВЕСТИ „ТРУДНО БИТЬ БОГОМ“
А. И Б. СТРУГАЦКИХ

Zarko Milenic

THE PICTURE OF THE MIDDLE AGES IN THE NOVEL
“HARD TO BE A GOD” BY A. AND B. STRUGATSKY

43 Sandra Carapezza

IL CANTO DEI VIOLENTI. LETTURA DI «INFERNO» XII

Sandra Carapezza

THE CANTO OF VIOLENCE. READING «INFERNO» 12

КУЛТУРА / CULTURE

57 Петар Намичев, Екаатерина Намичева

ЈАВНИТЕ И ПРИВАТНИТЕ ОБЈЕКТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАЗВОЈОТ НА
УРБАНОТО ГРАДСКО ЈАДРО НА СКОПЈЕ

Petar Namichev, Ekaterina Namicheva

THE SIGNIFICANCE OF THE PRIVATE AND PUBLIC BUILDINGS FOR
THE URBAN DEVELOPMENT OF THE CITY CORE OF SKOPJE

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА / TEACHING METHODOLOGY

- 73 Marika Strano**
«IL RUOLO DELL'ANSIA NELL'APPRENDIMENTO DI UNA L2/LS»
Marika Strano
«THE ROLE OF ANXIETY IN L2/LS LEARNING»
- 83 Ümit Süleymani**
MAKEDONYA'DA İLKÖĞRETİM 1-5. SINIFLARDA ANADİL MAKEDONCA, ARNAVUTÇA VE TÜRKÇE DERSİ KİTAPLARINDA BİLMECELERİN ZİHİNSEL GELİŞİMİNE KATKISI
Ümit Süleymani
CONTRIBUTION OF RIDDLES TO MENTAL DEVELOPMENT IN MACEDONIAN, ALBANIAN AND TURKISH TEXTBOOKS IN PRIMARY EDUCATION FROM 1-5 GRADES IN MACEDONIA
- 95 Osman Emin**
EĞİTİM KURUMLARI VE AİLENİN ÖNEMİ DÜŞÜNEN, ÇÖZÜM ÜRETEEN TOPLUM İÇİN
Osman Emin
THE EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND THE IMPORTANCE OF FAMILY FOR THE SOCIETY THAT THINKS, AND PRODUCES SOLUTIONS

ПРИКАЗИ / BOOK REVIEWS

- 107 Луси Караниколова-Чочоровска**
„НЕПОДНОСЛИВАТА ЕДНОСТАВНОСТ“ НА БОЛКАТА (КОН ПОЕТСКАТА КНИГА „ЌЕ СЕ ЗАВИЈАМ ВО ПЕСНИ“ ОД СНЕЖАНА СТОЈЧЕВСКА)
Lusi Karanikolova-Chochorovska
THE “UNBEARABLE SIMPLICITY” OF THE PAIN (TO THE POETRY BOOK “I WILL COVER MYSELF IN POEMS” BY SNEZANA STOJCEVSKA)
- 113 Марија Гркова**
КОНТРАСТИВНА ГРАМАТИКА ЗА ДВА НЕСРОДНИ ЈАЗИКА („КОНТРАСТИВНА ГРАМАТИКА НА ТУРСКИОТ И НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК“ ОД МАРИЈА ЛЕОНТИЌ)
Marija Grkova
CONTRASTIVE GRAMMAR OF A TWO UNRELATED LANGUAGES (“CONTRASTIVE GRAMMAR OF TURKISH AND MACEDONIAN LANGUAGE” BY MARIJA LEONTIK)

ДОДАТОК / APPENDIX

- 119** ПОВИК ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ТРУДОВИ
ВО МЕЃУНАРОДНОТО НАУЧНО СПИСАНИЕ „ПАЛИМПСЕСТ“
CALL FOR PAPERS
FOR THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “PALIMPSEST”

ПРЕДГОВОР

Почитувани и драги читатели,

Со публикувањето на десеттиот број веќе се заокружува петтата година од постоењето на меѓународното научно списание „Палимпсест“. Објавените научни и стручни трудови во претходните девет броја од списанието несомнено сведочат за значајниот придонес на оваа наша публикација во развојот и унапредувањето на истражувањата во филологијата воопшто, односно во лингвистиката, науката за книжевноста, методиката на наставата и во културологијата. Тоа се должи, пред сè, на сериозната посветеност на уредувачкиот тим на „Палимпсест“ во подготовката за објавување на секој труд и на секој број од списанието, но и на покажаниот огромен интерес на наши колешки и колеги, научни истражувачи, од Македонија и од странство за соработка со нашето меѓународно научно списание и за објавување на свои научни текстови во него. Во таа смисла, како главен и одговорен уредник, сакам да изразам голема благодарност до сите уредници на „Палимпсест“ и до сите автори коишто ги понудија своите научни истражувања за објавување на страниците од ова наше списание.

И десеттиот број на „Палимпсест“ носи нови и интересни содржини во петте рубрики: „Јазик“, „Книжевност“, „Култура“, „Методика на наставата“ и „Прикази“. Со свои нови истражувачки текстови застапени се авторите Виолета Јанушева, Марија Леонтиќ, Петар Намичев, Екатерина Намичева, Умит Сулејмани, Осман Емин, Луси Караниколова-Чочоровска и Марија Гркова од Македонија, Жарко Миленич од Руската Федерација, како и Сандра Каралеца (Sandra Carapezza) и Марика Страно (Marika Strano) од Италија. Тоа значи дека во десеттиот број на меѓународното научно списание „Палимпсест“ се објавуваат трудови на македонски, руски, турски и италијански јазик коишто, се разбира, се придружени со апстракти на англиски јазик. Нашата надеж како уредувачка екипа е дека и овие најнови трудови во „Палимпсест“ ќе предизвикаат интерес кај научната јавност од областа на филологијата и културологијата.

Пред списанието „Палимпсест“ стојат нови предизвици што ги носи со себе иднината. Нашата интенција е списанието и натаму да се развива и да се унапредува во однос на квалитетот на научноистражувачките студии што ќе се објавуваат во него со цел што поголема афирмација на самото списание, на Филолошкиот факултет во Штип, како и на нашиот Универзитет „Гоце Делчев“ во меѓународната научна и високообразовна сфера. Досегашниот успех со објавувањето на десетте броја како и ентузијазмот и професионализмот на уредниците во списанието ни даваат за право да веруваме дека „Палимпсест“ како меѓународно научно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања ќе си го пронајде своето место во океанот од меѓународни научни публикации во светот на научноистражувачката мисла.

Ранко Младеноски, главен и одговорен уредник на „Палимпсест“

FOREWORD

Dear readers,

By publishing the tenth issue we complete the fifth year of existence of the international scientific journal *Palimpsest*. The published research and theoretical papers in the previous nine issues undoubtedly affirm the significant contribution in the development and advancement of research in philology in general, i.e. in linguistics, literary science, teaching methodology and culturology. This is due, above all, to the serious commitment of the editorial team of “*Palimpsest*” in preparing each paper and each issue of the journal, but also to the huge interest shown by our colleagues and researchers from Macedonia and abroad for cooperation with our international scientific journal and for publishing their scientific work. In this regard, as the Editor-in-Chief, I would like to express my deep gratitude to all the editors of „*Palimpsest*” and to all the authors who have offered their scientific research for publication in this journal.

The tenth issue of *Palimpsest* offers new and interesting contents in five sections: Language, Literature, Culture, Teaching Methodology and Reviews as well. The authors Violeta Janusheva, Marija Leontikj, Petar Namicev, Ekaterina Namiceva, Umit Sulejmani, Osman Emin, Lucy Karanikolova-Chochorovska and Marija Grkova from Macedonia, Zharko Milenic from the Russian Federation, Sandra Carapezza and Marika Strano from Italy, present their new research papers. This means that the tenth issue of the international scientific journal *Palimpsest* publishes papers in Macedonian, Russian, Turkish and Italian which, of course, are accompanied by abstracts in English. As an editorial team, our hope is that the most recent papers published in *Palimpsest* will also arouse interest among the scientific community in the field of philology and culturology.

The future holds new challenges that *Palimpsest* faces as a journal. Our intention is to continue developing and improving the journal in terms of the quality of research studies that will be published, in order to achieve greater affirmation of the journal, of the Faculty of Philology in Stip, and of our Goce Delcev University within the international scientific and higher-education sphere. The success of the publication of the ten issues so far as well as the enthusiasm and professionalism of the editors of the journal give us the right to believe that *Palimpsest*, as an international scientific journal for linguistic, literary and cultural research will find its place in the ocean of international scientific publications in the world of scientific and research thought.

Ranko Mladenoski, *Editor in Chief of Palimpsest*

КОНТРАСТИВНА ГРАМАТИКА ЗА ДВА НЕСРОДНИ ЈАЗИКА („Контрастивна граматика на турскиот и на македонскиот јазик“ од Марија Леонтиќ)

Марија Гркова
Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
marija.l.grkova@ugd.edu.mk

Апстракт: Учебникот „Контрастивна граматика на турскиот и на македонскиот јазик“ од Марија Леонтиќ е објавен во 2018 година.

Овој учебник, пред сè, е наменет за истоимениот предмет *Контрастивна анализа на турскиот и на македонскиот јазик* којшто е задолжителен за студентите во првиот семестар на Катедрата за турски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Содржината од граматаката за двата јазика е изложена на 220 страници и е поделена, главно, на три основни поглавја: *Фонетика и фонологија*, *Морфологија и морфосинтакса* и *Синтакса*, а на крајот од Граматаката се додадени речници за граматичките и за лингвистичките термини на турски – македонски – англиски јазик и на македонски – турски – англиски јазик. Во делото се застапени и содржината, предговорот, списокот на скратувања користени во учебникот, користената литература и биографијата на авторката, а секое основно поглавје понатаму се дели на повеќе суштински глави, наслови и поднаслови од областа за која се пишува. Секое поглавје детално го разгледуваме во трудот.

Клучни зборови: *Контрастивна граматика на турскиот и на македонскиот јазик, аглутинативен јазик, флективен јазик, различни јазични семејства, настава, речници, студенти.*

Вовед

Уште во предговорот на Граматаката авторката нè запознава со реалната состојба на споредбената граматика за турскиот и за македонскиот јазик, при што станува јасно дека лингвистиката и за двата јазика имала потреба од еден ваков учебник.

Како што е познато, споредбената граматика го проучува јазичниот систем на еден јазик во однос на јазичниот систем на друг јазик.

Знаејќи ги воспоставените врски на општествено, политичко и културно ниво меѓу Турција и Македонија од некогаш до денес, очигледна е потребата и од компарација на двата јазика на граматичко ниво.

Еден ваков учебник своето место го пронаоѓа, пред сè, во наставата по контрастивна анализа за двата јазика, меѓутоа повеќе од очигледно е дека може да биде бесценето богатство за сите лингвисти кои ги пронаоѓаат своите интереси на истражување во граматиката и за македонскиот и за турскиот јазик одделно, но, особено, и заедно.

Авторката во предговорот наведува: „Современата лингвистика сè повеќе за тема на своите проучувања ги зема јазиците што не се сродни меѓу себе, а во кои се присутни слични или идентични јазични појави, односно типолошки особености. Во последно време посебно се разви контрастивната граматика со која се разгледуваат типолошките врски меѓу јазиците, односно нивните специфичности, блискости и разновидности“. Оттука, може да се констатира дека Граматиката од Леонтиќ ќе го најде своето место во лингвистиката за современите истражувања и за турскиот и за македонскиот јазик, а особено во наставата по контрастивна анализа следејќи ги современите текови на лингвистиката со што ќе бидеме чекор поблиску до утврдување на сличностите и на разликите меѓу овие два јазика.

За содржината на Граматиката

„Контрастивната граматика на турскиот и на македонскиот јазик“ од Марија Леонтиќ е ракопис кој се состои од вкупно 220 страници компјутерски обработен текст. На крајот на учебникот се дадени два прилози:

1. Турско-македонско-англиски речник на граматички и лингвистички термини;
2. Македонско-турско-англиски речник на граматички и лингвистички термини.

Станува збор за оригинален ракопис што контрастивно ги разгледува граматиките на турскиот и на македонскиот јазик – јазици од две сосема различни јазични семејства. Треба да се има предвид дека постоењето на наставен предмет за контрастивна анализа на двата јазика го прави овој ракопис исклучително важен, особено заради тоа што досега и немаше учебник или монографија со иста или со слична тематика.

По содржината, предговорот и рецензиите (од проф. д-р Октај Ахмед, проф. д-р Назим Ибрахим и од проф. д-р Симон Саздов) за Граматиката се дадени кратенки за некои лингвистички и граматички термини што се среќаваат низ содржината на ракописот. Потоа следува првото поглавје (I) со наслов „Фонетика и фонологија на турскиот и на македонскиот јазик“ во кое авторката најпрвин нè запознава со општи дефиниции за граматиката, за фонетиката и за фонологијата. На самиот почеток авторката нè упатува и кон други автори и други научни, лингвистички истражувања од областа на фонетиката и на фонологијата најпрвин за турскиот, а потоа и за македонскиот јазик. Во првото поглавје, од лингвистичка гледна точка, авторката ги разгледува *Гласовите и нивната поделба во двата јазика*, ги претставува двете азбуки, нудејќи еквивалент од другиот јазик, начинот на читање на буквата/гласот, како и примери соодветни за секој глас. Потоа, пишува за *Поделба на гласовите во турскиот и во македонскиот јазик*, разгледувајќи ги најпрвин самогласките, а потоа и согласките во двата јазика.

Поглавјето го завршува со транскрипцијата на турските лични имиња според правилата пропишани во Правописот на македонскиот јазик, а овде се разгледуваат насловите: *Дефинирање на транскрипцијата во македонската лингвистика; Правописот на македонскиот литературен јазик и транскрипцијата од турски на македонски; Транскрипцијата на турските лични имиња во македонскиот јазик; Транскрипцијата на буквите со знак за корекција од турски на македонски јазик; Транскрипцијата на двојните вокали и консонанти од турски на македонски јазик*. На самиот крај на секоја глава од поглавјето е дадено резиме во кое успешно се изложува претходно кажаното, што може да им послужи на корисниците на Граматиката на ефективен и сумиран начин да се запознаат со содржината за секоја глава од тоа поглавје.

Второто поглавје (II) е насловено „Морфологија и морфосинтакса“ и е најобемно во учебникот. Во него се разгледуваат содржините од девет глави и тоа: *Морфологијата и морфосинтаксата на турскиот и на македонскиот јазик; Зборовни класи во турскиот и во македонскиот јазик; Граматички категории во турскиот и во македонскиот јазик; Начини на изразување на родот во турскиот и во македонскиот јазик; Степенување на придавките во турскиот и во македонскиот јазик; Личните заменки во турскиот и во македонскиот јазик; Помошниот глагол i- во турскиот јазик и помошниот глагол сум во македонскиот јазик; Простите времиња и начини во турскиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот јазик; Глаголската именка, глаголската придавка и глаголскиот прилог во турскиот и во македонскиот јазик*. Секоја глава е поделена на повеќе наслови и поднаслови во кои авторката детално ги разгледува и ги компарира зборовните групи во двата јазика, граматичките категории својствени за нив и слично. Леонтиќ посветува внимание за изразувањето на природниот род во турскиот и за природниот и граматичкиот род во македонскиот јазик, а, како што е познато, овој дел е особено интересен, бидејќи турскиот јазик не разликува граматички род. На најголем број страници авторката ги изложува истражувањата за глаголите во турскиот и во македонскиот јазик, за помошните глаголи во двата јазика, простите времиња и начини во турскиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот, како и на глаголската именка, глаголската придавка и глаголскиот прилог во двата јазика. Како што споменавме погоре, и во ова поглавје, за секој наслов, во секоја глава, авторката дава кратко резиме за претходно напишаното. Особено е интересно што авторката дава и детални илустрации, табели и примери од турскиот и од македонскиот јазик.

Третото поглавје насловено „Синтакса“ е изложено на дваесетина страници и содржи три глави и тоа: *Синтакса на турскиот и на македонскиот јазик; Граматичка структура на реченицата во турскиот и во македонскиот јазик; Видови реченици во турскиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот јазик*. Во ова поглавје, преку поголем број наслови и поднаслови, авторката ја разгледува граматичката структура на реченицата во македонскиот и во турскиот јазик, како и на видовите реченици во двата јазика. Сето тоа е поткрепено со примери, илустрации, табели и

голем број научни истражувања од други автори што дале свој придонес за синтаксата на двата јазика.

Посебно внимание привлекуваат големиот број табели, примери, илустрации насекаде низ ракописот, во сите три поглавја, кои, несомнено, го потврдуваат теоретскиот дел од содржината на граматиката за двата јазика. Исто така, важно е да се нагласи дека авторката своето мислење и своите ставови и истражувања ги поткрепува, а со тоа и нè упатува кон истражувањата и од други автори кои допираат во фонетиката, морфологијата и во синтаксата на турскиот и на македонскиот јазик, што ни дава до знаење за нејзината посветеност при обработката на материјалот за овој ракопис, за нејзиниот придонес кој допрва ќе дојде до израз не само во наставата за контрастивна анализа на двата јазика туку и во преостанатите области од македонистиката и од туркологијата. На пример: овој ракопис може да биде составен дел од учебните помагала на наставниците од наставата по Македонски јазик како странски и нејзините слушатели од турското говорно подрачје; вредно помагало за преведувачите и за толкувачите; за студентите од катедрите за турски јазик и книжевност за поголемиот дел наставни предмети за турскиот јазик; за лингвисти и истражувачи чиј предмет и цел на истражување ги пронаоѓаат или во турскиот или во македонскиот јазик, посебно или заедно.

Кон сето ова ќе изразиме и искрени честитки за проф. д-р Марија Леонтиќ, бидејќи очигледен е придонесот со овој ракопис за кој кажавме дека е прв и засега единствен во македонистиката, а, секако, и затоа што може да биде полезно учебно и истражувачко помагало и за секундарни цели, освен примарното – наставата за контрастивна анализа на турскиот и на македонскиот јазик.

Marija Grkova

Goce Delchev University, Stip

Contrastive Grammar of a Two Unrelated Languages

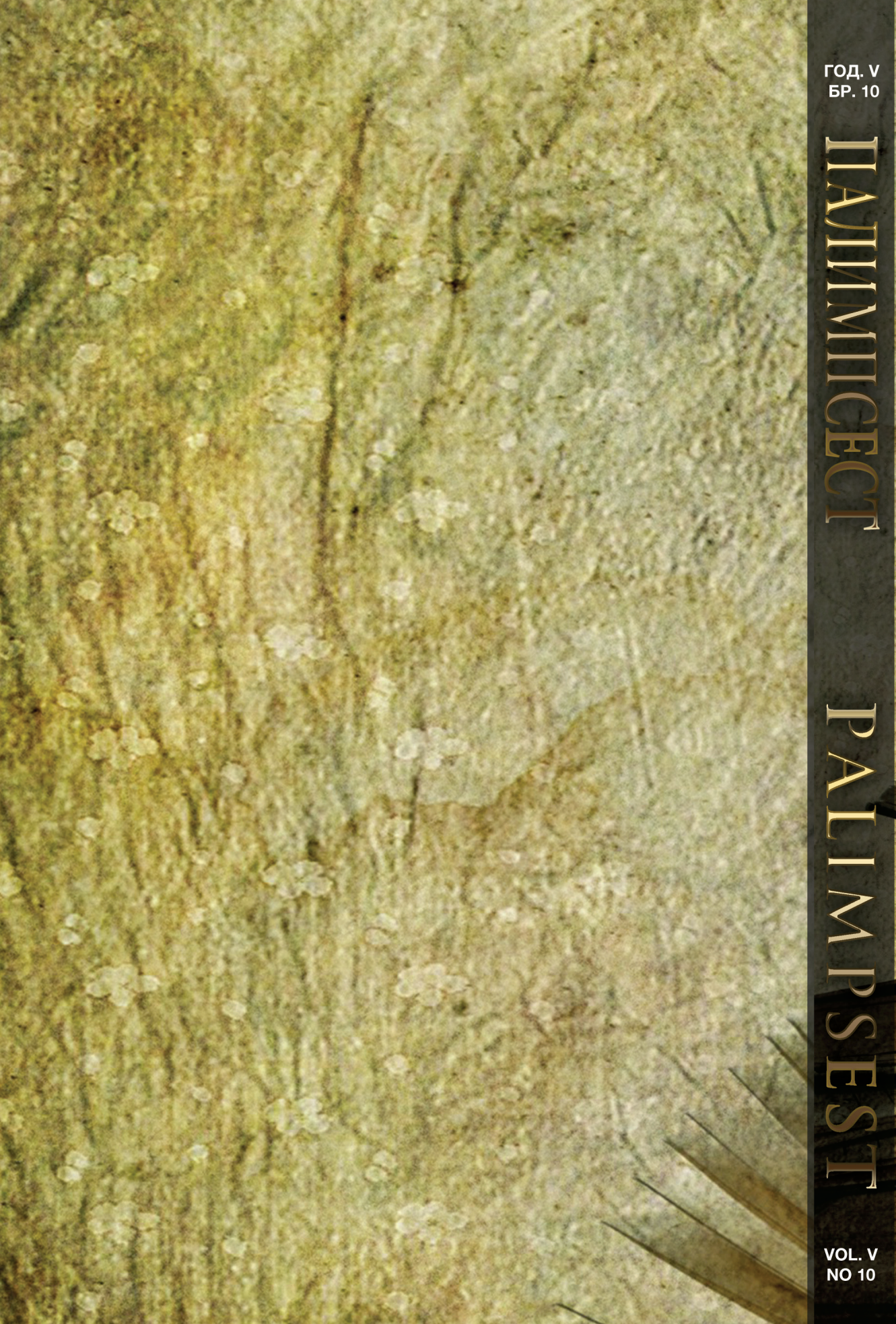
(“Contrastive grammar of Turkish and Macedonian Language” by Marija Leontik)

Abstract: The textbook “Contrastive Grammar of Turkish and Macedonian” by Marija Leontik was published in 2018.

This textbook is primarily intended for the subject The Contrastive Analysis of Turkish and Macedonian language, which is mandatory for students in the first semester of the Group for Turkish Language and Literature at the Faculty of Philology, University “Goce Delchev” in Stip.

The content of the grammar for both languages is presented in 220 pages divided mainly into three basic chapters: Phonetics and Phonology, Morphology and Morphosyntax and Syntax, and at the end of the Grammar are added dictionaries for grammar and linguistic terms in Turkish – Macedonian – English language and in Macedonian – Turkish – English language. The textbook also includes content, preface, list of abbreviations used in the textbook, used literature and biography of the author, and each basic chapter is further divided into several essential titles and subtitles in the field of writing.

Keywords: *Contrasting grammar of Turkish and Macedonian, agglutinative language, inflectional language, teaching, dictionaries, students.*

ГОД. V
БР. 10

ПАЛИМПСЕСТ

PALIMPSEST

VOL. V
NO 10